

Az iskolai rendtartás 2. számú függeléke
a gyermekek és tanulók iskolai és iskolai intézményekben történő zaklatásának
megelőzéséről és kezeléséről

1. cikk

Bevezető rendelkezések

Ez a függelék szabályozza a gyermekek és tanulók (a továbbiakban: tanuló) iskolai és tanintézményi (a továbbiakban: iskola) zaklatásának alapvető jeleit, formáit és megnyilvánulásait, a megelőzési eljárásokat és a zaklatás kezelésének módszereit.

2. cikk

Alapvető rendelkezések

1. E függelék alkalmazásában

- a) az iskolai zaklatás olyan **zaklatás** (1), amely a zaklató által a zaklatottal szemben tanúsított, általában ismétlődő, nem kívánt magatartás formájában valósul meg, amelyet a zaklatottal szembeni előnyszerzés, a zaklatott megalázása vagy a megfélemlítést eredményező vagy erőltetett hatalmi pozíció megszerzésének szándéka motivál, megfélemlítő, ellenséges, megszegyenítő, megalázó, lealacsonyító, kegyvesztett, meggyalázó, szándékosan bántó vagy sértő környezetet teremt verbális zaklatás, fizikai zaklatás, pszichológiai zaklatás, érzelmi zaklatás, veszélyes elektronikus zaklatás vagy veszélyes üldözés formájában,
- b) **közvetlen zaklatás** olyan zaklatás, amelynek során a zaklató közvetlenül a zaklatott személy ellen irányítja tevékenységét ismételt, szándékos verbális, pszichológiai, érzelmi vagy fizikai erőszakkal, általában a zaklatók jelenlétében; a csoporton belüli felsőbbrendűség megszerzésének céljával társul,
- c) **közvetett zaklatás** olyan zaklatás, amelyben a zaklató a kapcsolati erőszak és az érzelmi zsarolás módszereit és eszközeit használja, különösen a zaklatott személy figyelmen kívül hagyása, mellőzése, a csoportból való szándékos kiemelése, hamis vagy becsmérő információk terjesztése formájában, érzékeny hangfelvételek, képfelvételek (videofelvételek) vagy audiovizuális felvételek készítése a zaklatott személyről, vagy a társadalmi csoport többi tagjának a zaklatott személlyel szembeni nézeteinek és hozzáállásának manipulálásával,
- d) **a zaklató tanuló** vagy tanulócsoporthoz, amely ismételt pszichésen vagy fizikailag bántalmazza a zaklatott tanulót,
- e) **a zaklatott tanuló** vagy zaklatott tanulók csoportja,
- f) **a zaklatásban részt vevő** olyan tanuló vagy tanulócsoporthoz, aki jelen van a zaklatás során, vagy aki tud a zaklatásról, de nem a zaklató vagy a zaklatott,

1) Az egyenlő bánásmódról és a megkülönböztetés elleni védelemről, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 365/2004 sz. törvény (diszkriminációellenes törvény) 2a. szakaszának (4) bekezdése.

- g) **a zaklatás oka**, különösen a zaklatott személy valamely sajátos jellemzője, amely általában a fogyatékoságából, neméből, vallásából vagy meggyőződéséből, nemzetiséghez vagy etnikai csoporthoz tartozásából, szexuális irányultságából vagy nemi identitásából, nyelvéből, családjának társadalmi, szociális vagy vagyoni helyzetéből, vagy más személyes jellemzőjéből áll, amely általában a szemüveg viseléséhez, túlsúlyához vagy alacsony fizikai műveltségéhez kapcsolódik,
- h) **verbális zaklatás** - ismételt nevekkel való illetés, sértegetés, gúnyolódás, ugratás, fizikai támadással való fenyegetés, fizikai támadásra való felbujtás, a zaklatott személy akarata ellenére bizonyos cselekedetre való utasítása, megfélemlítés, zsarolás vagy a zaklatott személy kizárása a csoportból,
- i) **fizikai zaklatás** a zaklatott személy számára nem kívánt és nem akart fizikai kontaktus, amelynek során a zaklató ismételten megüti, megveri, löki vagy megrúgja a zaklatott személyt, tárgyakat ütüget vagy dobál a zaklatott személyhez, elrejt, megrongálja, kisajátítja vagy megsemmisíti a zaklatott személy holmiját,
- j) **pszichológiai zaklatás és érzelmi zaklatás**, amely a zaklatott személy pszichéjének, érzelmeinek, hangulatának és mentális állapotának negatív befolyásolásával, különösen a zaklatott személy ismételt megalázásával, nevetségessé tételével, megszégyenítésével, rágalmazásával, becsméréssel, távollétében történő kibeszéléssel, hamis információk terjesztésével vagy a családtagok vagy közeli személyek sértegetésével árt,
- k) **elektronikus zaklatás** (a továbbiakban: „cyberbullying”) a kibertérben a zaklató és a zaklatott közötti fizikai kontaktus nélkül, információs és kommunikációs technológia segítségével megvalósuló verbális, pszichológiai és érzelmi zaklatás, amely lehet anonim jellegű is, és amelyben a zaklató különböző helyszínekről is képes támadásokat végrehajtani, ahol a zaklatott nem feltétlenül tud azonnal a támadásról, és nem biztos, hogy képes azonosítani a zaklatót; a közzétett információk, fényképek, hang- és videofelvételek nagyszámú ember számára hozzáférhetők, és nehezen eltávolíthatók a kibertérből.

(2) E jegyzék alkalmazásában a zaklatás nem minősül

(a) a tanulók közötti erőszak vagy agresszió egyszeri vagy impulzív megnyilvánulása az érzelmek ellenőrzésének akut hiánya által, amely azonnal nyilvánvaló,

(b) az iskolán kívüli, tanulók közötti erőszak vagy agresszió olyan cselekedete, amely nem a tanulók közötti iskolai kapcsolatokról ered, kivéve a cyberbullyingot,

(c) a személyzetegy tagja és egy tanuló közötti, az oktatási folyamattal kapcsolatos nézeteltérés.

(3) A zaklatás bűncselekménynek minősülhet 2), ahol a zaklató 14 éves kortól büntetőeljárás alá vonható különösen a következők miatt

(a) testi sértés, 3)

(b) a személyi szabadság korlátozása, 4)

(c) rablás, 5)

(d) zsarolás, 6)

(e) súlyos kényszerítés, 7)

(f) kényszerítés, 8)

(g) házi szabadság megsértése, 9)

- (h) szexuális erőszak, 10)
- (i) szexuális visszaélés, 11)
- (j) lopás, 12)
- (k) más tulajdonának jogosulatlan használata, 13)
- (l) más személy tulajdonának megrongálása, 14)
- (m) veszélyes fenyegetés, 15)
- (n) veszélyes üldözés, 16)
- (o) gyermekpornográfia előállítása, 17)
- (p) gyermekpornográfia terjesztése, 18)
- (q) gyermekpornográfia birtoklása és gyermekpornográfiai előadásban való részvétel, 19); vagy
- (r) rágalmazás. 20)

(4) A zaklatás bűncselekménynek minősülhet a következők ellen

(a) a polgári együttélés 21); vagy

(b) vagyon elleni. 22)

(5) Az a tény, hogy a zaklató fiatal kora miatt nem büntetőjogi felelősséggel tartozik, nem akadály a kártérítési keresetnek.

(6) Az iskolai alkalmazott, aki tudomással bír a zaklatásról, és nem tesz intézkedéseket a zaklatás megelőzése és kezelése érdekében, büntetőeljárás alá vonható, különösen a következő bűncselekmények miatt

(a) a bűncselekmény elkövetésének megakadályozásának elmulasztása miatt, 24)

(b) bűncselekmény bejelentésének elmulasztása 25); vagy

(c) testi sértésért²⁶⁾.

2) A büntető törvénykönyv 8. szakasza.

3) A büntető törvénykönyv 155. szakasza.

4) A büntető törvénykönyv 183. szakasza.

5) A büntető törvénykönyv 188. szakasza.

6) A büntető törvénykönyv 189. szakasza.

7) A büntető törvénykönyv 190. és 191. szakasza.

8) A büntető törvénykönyv 192. szakasza.

9) A büntető törvénykönyv 194. szakasza.

10) A büntető törvénykönyv 200. szakasza.

11) A büntető törvénykönyv 201-203. szakasza.

12) A büntető törvénykönyv 212. szakasza.

13) A büntető törvénykönyv 215. szakasza.

14) A büntető törvénykönyv 245. és 246. szakasza.

15) A büntető törvénykönyv 360. szakasza.

16) A büntető törvénykönyv 360a. szakasza.

17) A büntető törvénykönyv 368. szakasza.

18) A büntető törvénykönyv 369. szakasza.

19) A büntető törvénykönyv 370. szakasza.

20) A büntető törvénykönyv 373. szakasza.

21) A bűncselekményekről szóló, módosított 372/1990. sz. törvény 49. szakasza.

22) A 372/1990 sz. törvény 50. szakasza, a Btk.

23) A büntető törvénykönyv 22. szakasza.

- 24) A büntető törvénykönyv 341. szakasza.
25) A büntető törvénykönyv 340. szakasza.
26) A büntető törvénykönyv 155-158. szakasza.
27) Értéknevelés az iskolákban, Állami Pedagógiai Intézet, 2022.

3. cikk

A zaklatás megelőzése

- (1) A zaklatás megelőzése során az iskola gondoskodik olyan biztonságos környezet megteremtéséről, amelyben a zaklatás előfordulása aktívan csökken.
- (2) A zaklatás megelőzése során az iskola a tanulók életkorának, valamint pszichológiai és intellektuális szintjének megfelelően jár el, hangsúlyt fektetve az értékekre való nevelésre.
- 27)
- (3) Az iskolában a zaklatás megelőzéséért az iskola igazgatója felelős. Az iskola igazgatója a tantestület és a szakmai személyzet tevékenysége révén biztosítja a zaklatás megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket.
- (4) A zaklatás megelőzéséről különösen a következőket kell biztosítani
- (a) olyan oktatási és képzési tartalmak és módszerek, valamint oktatási és képzési formák alkalmazása, amelyek elősegítik a tanulók közötti, különösen egymás iránti tiszteletet, toleranciát, empátiát és szolidaritást,
- (b) a tantestület és a szakmai személyzet aktív és folyamatos nevelői tevékenysége, beleértve a tanulók problémái iránti érdeklődés kinyilvánítását az iskolán belül és kívül,
- (c) hosszú távú stratégiai fellépés, bizonyítottan preventív programok végrehajtása révén, amelyeket nem formális oktatási tevékenységek egészítenek ki, különösen az iskola vagy más szervezetek által szervezett előadások, megbeszélések és tanórán kívüli tevékenységek, amelyek elősegítik a tanulók közötti, különösen az egymás iránti tiszteletet, toleranciát, empátiát és szolidaritást,
- (d) a tanuló személyes gondozását vagy nevelését bírósági határozat alapján rábízó szülővel vagy más természetes személlyel, gyámmal vagy perbeli gondnokkal (a továbbiakban: törvényes képviselő), illetve annak az intézménynek a képviselőjével, amelyben az intézményi ellátást, nevelési intézkedést, sürgős intézkedést vagy óvó nevelést, szabadságvesztés büntetés végrehajtását vagy fogva tartás büntetés végrehajtását végzik (a továbbiakban: az intézmény képviselője) együttműködve,
- (e) az iskolai hatóságok aktív hozzáállása az iskolai szabályok, az iskolai tanterv és az iskola zaklatás megelőzését célzó intézkedései kidolgozásában és megvitatásában,
- (f) az iskola együttműködése a tanácsadó és prevenciós intézményekkel, amelynek során a törvényes képviselő tájékozott beleegyezése nem szükséges a zaklatás tanácsadó és prevenciós intézmények általi megelőzéséhez.
- (5) Az igazgató vagy az igazgató által megbízott pedagógiai vagy szakmai munkatárs a (4) bekezdés a)-e) pontja szerinti javasolt tevékenységeket a tanulókra gyakorolt káros hatások megelőzése szempontjából a tanácsadó és prevenciós intézménnyel együttműködve értékeli.
- (6) Az iskola igazgatója vagy az általa kijelölt pedagógiai alkalmazott vagy szakmai munkatárs folyamatosan tájékoztatja a törvényes képviselőket vagy az intézmény képviselőit az iskolai zaklatás megelőzését célzó intézkedéseiről, különösen az iskola honlapján-ha vanilyen-vagy a törvényes képviselők iskolai osztályozó értekezletén.

(7) Az iskola igazgatója felelős az iskolának a zaklatás megelőzésére irányuló rendszerszintű tevékenységéért.

Az iskola igazgatója a nevelő testülettel és az iskolai hatóságokkal együttműködve

(a) kidolgozza az iskola zaklatásmegelőzésére irányuló intézkedéseit az iskolai házirendben,

(b) biztosítja azon helyiségek szoros felügyeletét, ahol már előfordult vagy előfordulhatott zaklatás.

(8) Az iskola igazgatója

(a) képzést biztosít az iskolai személyzet számára a zaklatás megelőzéséről és kezeléséről,

(b) bevonja az iskolai hatóságokat és a fenntartót a zaklatás megelőzésébe,

(c) közzéteszi a zaklatás megelőzésében és kezelésében részt vevő jogi személyek elérhetőségét,

(d) biztosítja, hogy az iskola munkaszabályzata előírja az iskolai személyzet azon kötelezettségét, hogy indokolatlan késedelem nélkül jelentse a zaklatás gyanúját, és megtegye a megfelelő intézkedéseket,

(e) megismerteti az iskolai személyzetet a zaklatás bejelentésére és a zaklatás ellenőrzésére vonatkozó eljárással,

(f) gondoskodik arról, hogy az iskolai személyzet tudatában legyen annak, hogy a zaklatás szabálysértésnek vagy bűncselekménynek minősülhet,

(g) gondoskodik arról, hogy az iskolai személyzetet tájékoztassák arról, hogy a zaklató ellen nevelési intézkedés 28)alkalmazható, kivéve az óvodáskorú zaklatót, és hogy ha a zaklató fiatal kora miatt nem vonható büntetőjogi felelősségre, ez nem akadályozza annak, hogy büntető feljelentést tegyenek, és kártérítési keresetet indítsanak a zaklató által okozott vagyoni vagy személyi sérülésért,

(h) tájékoztatja a személyzetet, a tanulókat és az intézmény törvényes képviselőit vagy megbízottait a zaklatás észlelésekor követendő eljárásról.

4. cikk

A zaklatás gyanújának kivizsgálása

(1) Az iskola igazgatója vagy az általa felhatalmazott pedagógiai vagy szakmai munkatárs létrehoz egy iskolai alkalmazotti csoportot, amely javaslatot tesz és biztosítja a zaklatás kezelésére vonatkozó eljárást; tagjai különösen az osztályfőnök, az iskolapszichológus, az iskolai gyógypedagógus és a nevelési tanácsadó.

(2) A zaklatás korlátozására és hatásainak orvoslására irányuló intézkedéseket, módszereket és eljárásokat úgy kell megtervezni, hogy azok megfeleljenek a zaklató, a zaklatott és a zaklatásban résztvevők- beleértve a sajátos nevelési igényű gyermekeket és a sajátos nevelési igényű tanulókat - fejlődési érettségének, érzelmi érettségének és életkorának.

(3) Az iskola igazgatója vagy az iskola igazgatója által kijelölt tanári vagy szakmai személyzet tagja a zaklatás gyanújával kapcsolatos incidens kivizsgálása során indokolatlan késedelem nélkül, különösen

(a) segítséget és védelmet nyújt a potenciális zaklatónak,

(b) biztosítja, hogy az átvilágítási folyamat során ne kerüljön sor további konfrontációra a potenciális zaklató és a potenciális zaklatott között,

(c) tájékoztatja a törvényes képviselőt vagy a törvényes képviselőt a potenciális zaklató, a potenciális zaklatott és a zaklatás potenciális résztvevőinek megállapításáról,

(d) jegyzőkönyvet készít és iktat az esetről.

(4) A (3) bekezdés szerinti esemény esetén az igazgató adott esetben kapcsolatba lép a következőkkel

(a) a tanácsadó és megelőző intézményt,

(b) a gyermek jóléti és szociális ellátó hatósággal,

(c) a járási hatósággal, ha bűncselekmény gyanúja merül fel, vagy a rendőrséggel, ha bűncselekmény gyanúja merül fel,

(d) a sürgősségi egészségügyi szolgáltatót.

(5) Az iskola igazgatója vagy az iskola igazgatója által felhatalmazott tanári vagy szakmai személyzet tagja a zaklatással kapcsolatos állítások kivizsgálása során

(a) intézkedik a zaklatásban résztvevők és más tanúk azonosításáról, valamint a zaklatásban résztvevők vagy a tanúk közötti egyéni kihallgatások vagy szembesítő kihallgatások lefolytatásáról,

(b) a szükséges mértékben és ideig megőrzi a feltételezett zaklatás bizonyítékait,

(c) biztosítja, hogy az a) pontban említett kihallgatások során legalább két tanári vagy szakmai munkatárs jelen legyen,

(d) megakadályozza a zaklatás lekicsinyítését és az olyan magatartást, amely a zaklatás megoldásának elmaradásához vezethet, a zaklatás érzelmi kényszer alatt vagy más tanulók jelenlétében történő felülvizsgálatát, vagy a zaklatás felülvizsgálatából származó információk nyilvánosságra hozatalát.

5. cikk

A zaklatás és annak következményei elleni intézkedések

(1) Az iskola biztosítja, hogy a zaklatást e függelékkel összhangban haladéktalanul kezeljék.

(2) A zaklatóval szemben az igazgató vagy az igazgató által megbízott tanári vagy szakmai személyzet tagja az alábbiak szerint jár el

(a) megszervezi, hogy az iskolai támogató csoport szakmai tagja vagy a tanácsadó és prevenciós intézmény szakmai munkatársa a zaklatóval a zaklató törvényes képviselőjének vagy az intézmény képviselőjének jelenlétében egyéni beszélgetést folytasson a zaklató magatartásának motivációjának, szociális és családi hátterének tisztázása és a további teendők meghatározása érdekében; a beszélgetés egyes részeire a törvényes képviselő vagy az intézmény képviselőjének jelenléte nélkül is sor kerülhet, ha a törvényes képviselő vagy az intézmény képviselője ehhez igazolhatóan hozzájárul,

28) Az oktatásról és képzésről (iskolatörvény), valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló módosított 245/2008. sz. törvény 58. szakaszának (2) és (3) bekezdése.

(b) adott esetben javaslatot tesz egy tanácsadó és megelőző intézményben történő beavatkozásra, vagy intézkedik az iskolai szakember beavatkozásáról, beleértve az érintett osztályban végzett támogató tevékenységeket, és biztosítja az érintett osztályban a tanulók fizikai és pszichológiai biztonságának feltételeit,

(c) adott esetben nevelési intézkedést rendelhet el, vagy csökkentheti a tanuló magatartási besorolását;²⁹⁾ ez nem alkalmazandó, ha a gyermek óvodás gyermek.

(3) A zaklatott személlyel kapcsolatban az iskola igazgatója vagy az általa megbízott tanári vagy szakmai személyzet tagja

(a) biztosítja a zaklatott személy testi és lelki biztonságának feltételeit, és szükség esetén orvosi ellátást nyújt,

(b) azonnali pszichológiai segítséget és támogatást nyújt a zaklatott személynek,

(c) a zaklatott személyszámára célzott és rendszeres támogatást nyújt, különösen tanácsadási és megelőzési lehetőségek révén, adott esetben az érintett szakmai munkatárssal konzultálva,

(d) adott esetben együttműködik az Állami Iskolafelügyelettel, a regionális iskolai közigazgatási hivatallal vagy a gyermekjogi biztos hivatalával.

(4) A zaklatásban résztvevőkkel kapcsolatban az iskola igazgatója vagy az általa felhatalmazott tanári vagy szakmai személyzet tagja

(a) az iskolai támogató csoport, az iskolapszichológus vagy a tanácsadó és prevenciós intézmény pszichológusa által készített értékelés alapján szükség szerint egyéni támogatást és tanácsadást nyújt a zaklatásban résztvevőknek,

(b) az iskolai támogató csoporttal vagy a tanácsadó és megelőzési intézménnyel együttműködve csoportos beavatkozást biztosít,

(c) csoportos foglalkozásokat biztosít, amelyek célja a tanulók pozitív attitűdök és értékek felé való irányítása, valamint az életkoruknak megfelelő szociálpatológiai jelenségek felismerésének képességének fejlesztése, különösen a prevenciós programok, osztályfőnöki órák, keresztntantervek tanítása, nem formális oktatási tevékenységek megvalósítása keretében.

6. cikk

Együttműködés a jogi képviselővel és a létesítmény képviselőjével

(1) Az iskola igazgatója vagy az iskola igazgatója által megbízott pedagógiai alkalmazott vagy szakmai alkalmazott biztosítja az információk bizalmas kezelését, amikor a zaklatott, a zaklató vagy a zaklatásban résztvevők jogi képviselőjével vagy az intézmény képviselőjével beszélget a zaklatás ügyében.

(2) Az (1) bekezdés szerinti beszélgetésről – ideértve a törvényes képviselő vagy az intézmény képviselőjének a (4) bekezdés (3) bekezdésének c) pontja szerinti tájékoztatását is - az iskola igazgatója vagy az általa felhatalmazott pedagógiai alkalmazott vagy szakmai alkalmazott jegyzőkönyvet készít, amelynek egy példányát az iskola igazgatója vagy az általa felhatalmazott pedagógiai alkalmazott vagy szakmai alkalmazott átadja a törvényes képviselőnek vagy az intézmény képviselőjének.

²⁹⁾ A módosított 24/2008 sz.t. 55. szakaszának (15) bekezdése.

7. cikk
Záró rendelkezés

Az iskola eljárásait és dokumentumait a zaklatás megelőzése, a zaklatás szűrése és a zaklatás megoldása terén a fogyatékkal élő tanulók számára is hozzáférhető formában és a Szlovák Köztársaság iskolahálózatába tartozó nemzeti kisebbségi iskolák nemzeti kisebbségeinek nyelvén is közzé kell tenni.

Komárno, 2025.02.17.

Mgr. Majer Márta
igazgatónő

A pedagógiai tanácsban megvitatva: 2025.02.17.